

Vissa avtalsvillkor för motionslopp förbjuds

Publicerad 2025-08-14 av
Högsta domstolen

Mål: PMT 4286-24

Ett friidrottsförbund som arrangerar stora motionslopp använde avtalsvillkor som innebar att anmälningssavgifter inte återbetalades till någon del när lopp ställdes in. Högsta domstolen har bedömt att villkoren är oskäligen och därför förbjudit förbundet att i framtiden använda sådana villkor.

2021 ställdes två stora motionslopp in av arrangören, ett friidrottsförbund. Ett antal personer som hade anmält sig begärde återbetalning av anmälningssavgiften. Förbundet motsatte sig återbetalning med hänvisning till sina allmänna villkor.

Konsumentombudsmannen stämde förbundet och begärde att förbundet skulle förbjudas att använda de delar av villkoren som innebar att förbundet inte var skyldigt att återbetala anmälningssavgifter om lopp ställdes in. Enligt Konsumentombudsmannen var villkoren oskäligen mot konsumenterna.

Förbundet invände att villkoren inte var oskäligen. Enligt förbundet var det tillåtet att ha sådana villkor, särskilt med hänsyn till förbundets ideella karaktär och koppling till folkrörelseidrott.

Högsta domstolen konstaterar att den grundläggande principen som hade gällt om avtalsvillkoren inte hade funnits är att en konsument har rätt att få tillbaka betald avgift om en arrangör ställer in ett idrottsevenemang, oavsett arrangörens skäl för beslutet. Varje avvikelse från denna princip innebär emellertid inte att sådana avtalsvillkor är oskäligen och ska förbjudas. Det avgörande är hur mycket villkoren avviker från vad som skulle ha gällt om de inte funnits. Av betydelse är också om det finns andra villkor till konsumentens fördel som balanserar förhållandet mellan parterna.

De i målet aktuella villkoren innebär att förbundet inte till någon del är skyldigt att återbetala anmälningsavgifter, oavsett när i tiden orsaken till att loppet ställs in har uppstått. Dessutom anger villkoren ett antal skäl som vart och ett medför att näringsidkaren får ställa in lopp och behålla anmälningsavgifter. Flera av dessa skäl är förhållandevis brett formulerade och lämnar betydande bedömningsmarginal för förbundet. Det finns inte heller några andra villkor till konsumenternas fördel som balanserar de ifrågasatta villkoren. Även om förbundets verksamhet har flera ideella inslag är det fråga om ett förbund som genomför stora arrangemang vilka omsätter miljonbelopp. Förbundets karaktär påverkar därför inte oskälighetsbedömningen. Högsta domstolens sammantagna bedömning är att villkoren är oskäligen mot konsumenterna.

Högsta domstolen förbjuder därför förbundet, vid vite av en miljon kronor, att använda samma eller väsentligen samma villkor vid avtal

med konsument om deltagande i motionslopp.

- I avgörandet har Högsta domstolen förbjudit ett förbund att i framtiden använda vissa avtalsvillkor om att förbundet inte är återbetalningsskyldigt till någon del för anmälningsavgifter vid inställt motionslopp, oavsett när i tiden loppet ställs in. Förbudet gäller villkoren så som de är skrivna i avtalet och väsentligen samma villkor. Hur förbundet faktiskt tillämpat villkoren i vissa fall – exempelvis om anmälda personer ändå fått viss kompensation – påverkar inte förbudsprövningen av villkoren, säger Christine Lager som var en av domarna i målet. Prövningen har inte heller omfattat om enskilda personer som var anmälda till lopp som ställts in har rätt att få tillbaka anmälningsavgifterna. Det som domen avser är att förbundet framöver inte får använda samma eller väsentligen samma villkor. Den bedömningen kan vara vägledande också för andra arrangörer, även om domen endast gäller för det förbund som var part i målet, fortsätter Christine Lager.

Benämning

"Motionsloppen"

Kontakt

Presskontakt

Telefon

 08-561 666 30

E-post

 HDO-Presskontakt@dom.se